

NTE ENERGI AS  
Postboks 2552  
7736 STEINKJER

**Vår dato:** 26.03.2025

**Vår ref.:** 202409100-8 Oppgis ved henvendelse

**Deres ref.:**

## **NVE vurderer effektoppgradering i Bogna kraftverk i Snåsa kommune, Trøndelag fylke som ikke konsesjonspliktig**

**Samlet sett vurderer NVE at den planlagte effektoppgraderingen av Bogna kraftverk ikke vil føre til nye ulemper eller skader for allmenne interesser av et slikt omfang at det utløser behov for konsesjon etter vassdragsreguleringsloven. Effektoppgraderingen er ikke konsesjonspliktig etter vassdragsreguleringsloven § 3.**

### **Bakgrunn**

NVE har mottatt en forespørsel fra NTE Energi AS datert 14. mars 2024 med anmodning om konsesjonspliktavurdering for effektoppgradering av Bogna kraftverk. NVE skal på bakgrunn av fremlagte opplysninger avgjøre om utbyggingen medfører skader eller ulemper for allmenne interesser i en slik grad at tiltaket må ha konsesjon etter vassdragsreguleringsloven § 3.

### **Eksisterende anlegg og konsesjonsforhold**

I kgl.res. av 5. juli 1968 fikk Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk konsesjon til «Regulering av Bangsjøene og overføring av avløpet til Snåsavatnet». Bogna kraftverk ble satt i drift i 1971. Kraftverket utnytter det 290 meter høye fallet mellom Bangsjøen og Snåsavatnet. Reguleringen medfører at 32 % av Bognavassdragets nedbørsfelt overføres til Snåsavatnet. Kraftverket har en midlere årlig kraftproduksjon på 154 GWh og har en maksimal ytelse på 55 MW.

Manøvreringsreglementet setter begrensninger for når overføringen av produksjonsvann fra Bangsjøen til Snåsavatn kan skje. Overføringen kan ikke skje når vannstanden i Snåsavatn er ved eller over gjeldende reguleringsgrense, eller når vårfloppen har nådd til maksimum 1,4 på vannmerket og Sunnfosdammen åpnes. Videre sier reglementet at det skal sikres en minstevannføring på minimum 5,0 m<sup>3</sup>/s nedenfor Byafossen.

På bakgrunn av krav fra Midtre Namdal samkommune vedtok NVE den 21. november 2019 åpning av vilkårsrevisjon for konsesjonen. På grunn av undersøkelser i vassdraget, har NTE Energi fått utsatt frist og skal sende revisjonsdokumentet til NVE innen 1. april 2025. Dernest skal NVE legge revisjonsdokumentet ut på høring.

### **Tiltaket**

NTE Energi opplyser om at det er behov for rehabilitering av Bogna kraftverk ut over hva som kan anses som ordinært vedlikehold. Trykksjakt med innløpsventil, stengeluker og tverrslagsporter ble rehabilitert i 2021. Nå skal turbinen og andre anleggsdeler rehabiliteres. I den forbindelse ønsker

E-post: [nve@nve.no](mailto:nve@nve.no), Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: [www.nve.no](http://www.nve.no)  
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971



konsesjonæren å øke virkningsgraden og endre slukeevnen ved utskifting av løpehjul og eventuell installasjon av en ny turbinregulator. NTE Energi ser for seg to alternativer for utskiftningen:

Alternativ	Effektøkning (MW)	Slukeevne (m <sup>3</sup> /s)	Økt produksjon (GWh)	Brukstid (t)
1. Nytt løpehjul	Fra 55 til 56-57	Fra 22 til 20-20,5	2,8	Fra 3 195 til 3 130
2. Nytt løpehjul og ny generator	Fra 55 til 60	Fra 22 til 23,65	2,0	Fra 3 195 til 2 965

Konsesjonær skriver at begge alternativene vil føre til økt totalproduksjon, men også produksjon i de perioder da markedet trenger mest kraft og det er derfor en tilpasning til et endret kraftsystem. Endringene vil ikke medføre noen endring i vannvei eller føre til arealinngrep.

Konsekvensene av alternativ 1 vurderer NTE Energi til å ikke ha påvirkning på magasinbruk verken i Bangsjøene eller Snåsavatn. For alternativ 2 mener konsesjonæren at endringen ikke vil påvirke reguleringen av inntaksmagasin eller underliggende magasin i merkbar grad, og de skriver i anmodningen:

*Manøvreringen vil være tilnærmet lik i dag, og den særskilte manøvreringen under vårflommen vil være uendret. Det samme gjelder slipp av vann til Bogna elv jamfør avtale med elveeierlag. Tiltaket vil heller ikke påvirke muligheten til eventuelle framtidige krav til endret minstevannføring i Bogna. Minstevannføringen nedstrøms Byafossen vil heller ikke påvirket.*

Ved HRV har Snåsavatn et areal på 122,17 km<sup>2</sup> og et volum på 165 millioner m<sup>3</sup>. Overføringen til magasinet vil kunne forventes å være marginalt høyere i perioder, men overførte vannmengder er uansett små i forhold til naturlig tilsig til Snåsavatn.

NTE Energi har simulert hvordan de to alternativene vil påvirke fyllingsgraden i Bangsjøen. For Bangsjøene er det vist figurer i anmodningen, og de viser at endringen av magasinbruk ved begge alternativene er små. Påvirkningen på Snåsavatnet er ikke simulert fordi konsesjonæren hevder at påvirkningen er minimal.

Konsesjonæren vurderer at tiltaket ikke vil ha vesentlige negative konsekvenser for allmenne interesser. De mener handlingsrommet er styrt av gjeldende konsesjon for Bogna kraftverk eller gjennom privatrettslige avtaler. Tiltaket vil ikke medføre terreng- eller bergarbeid eller andre inngrep som påvirker miljø eller andre rettighetshavere.

NTE Energi planlegger å gjennomføre rehabiliteringen av turbinene i 2025.

## Høring

Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det er behov for kunngjøring og bred offentlig høring. Den 4. september 2024 ble planen sendt på høring til Snåsa, Grong, Steinkjer og Overhalla kommuner, Trøndelag fylkeskommune, Statsforvalteren i Trøndelag, Østre Namdal/Tjåehkere reinbeitedistrikt, Skjækerfjell/Skæhkere reinbeitedistrikt og Luru/Låarte reinbeitedistrikt. Høringsfristen ble satt til 20. oktober 2024.

NVE mottok to høringsuttalelser. Høringspartenes uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider: [www.nve.no/9433/V](http://www.nve.no/9433/V).



**Snåsa kommune** uttalte seg i brev av 17. oktober 2025. I sin uttalelse går kommunen systematisk igjennom temaene samfunnssikkerhet, friluftslivsinteresser, kulturminner, verdifulle naturtyper, rødlistede arter og informasjon om vilt, reindrift, planstatus, status i forhold til vannforskriften, eksisterende vannuttak og andre aktiviteter i vassdraget. Området kraftverket ligger i er registrert som aktsomhetsområde for jord-, snø-, snø/stein-, jord-/flomskred og flom, og kommunen viser til et skred i 2021 hvor deler av de deponerte tunnelmassene raste ut.

Kommunen konkluderer:

*Ut ifra opplysninger gitt i henvendelsen, har Snåsa kommune ingen innvendinger mot effektoppgraderingen av Bogna kraftverk. Hvilken løsning som blir valgt er vel opp til NVE å vurdere. Det vi ønsker å belyse er den samfunnsikkerhetsmessige delen nevnt først i dette dokumentet.*

**Statsforvalteren i Trøndelag** uttaler følgende i brev til NVE den 17. oktober 2025. Statsforvalteren har ingen merknader til saken av landbrukshensyn. For temaet klima og miljø viser de til Bognas status i vannforvaltningsplanen, og at det ikke er minstevannføring i vassdragets øvre deler. De viser til at det er gjort undersøkelser om status for fisk og elvemusling i forbindelse med pågående vilkårsrevisjon. For dette tiltaket, mener de at en mer effektiv bruk av Bogna kraftverk er samfunnsmessig ønskelig. De viser til at dette ikke vil påvirke Bogna fordi det ikke er minstevannføringskrav i dag, og at dette tiltaket ikke vil være til hinder for å se på miljøforbedringer i den pågående prosessen med vilkårsrevisjon. Statsforvalteren har ingen ytterligere kommentarer ut fra sine øvrige fagområder.

## **Konsesjonærs kommentar til høringsuttalelsene**

NVE oversendte høringsuttalelsene til **NTE Energi** for kommentar den 15. november 2025. Samme dag gav NTE Energi sine kommentarer, og de skriver:

*Vår samlede kommentar er at høringsinnspillene beskriver og vurderer tiltakets påvirkning på ytre miljø på den samme måten som NTE Energi. De endringene som ønskes gjennomført vil ikke medføre merkbare endringer på miljø eller andre forhold, men vil bedre effektutnyttelse i reguleringen som konsesjonen gjelder. Det er også korrekt som Statsforvalteren i Trøndelag påpeker så vil ikke de endringene som ønskes vurdert i denne saken påvirke andre prosesser i forhold til konsesjonen, som den pågående vilkårsrevisjonen for reguleringen av Bangsjøene.*

## **NVEs vurdering**

I en konsesjonspliktavurdering skal NVE vurdere om tiltaket vil kunne føre til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget. NVE skal i dette tilfellet vurdere hvorvidt de nye virkningene ved utskiftning av løpehjul og eventuelt generator vil føre til konsesjonsplikt. Det er nye negative virkninger ut over den eksisterende situasjonen som skal vurderes, og det er kun skade eller ulempe, altså negative virkninger, som er relevant.

Det er virkninger i selve vannstrengen som skal tas i betraktning. Som vassdrag regnes i henhold til vannressursloven alt stillestående eller rennende overflatevann med årssikker vannføring, med tilhørende bunn og bredder inntil høyeste vanlige flomvannstand (10-års flomsone). Som vassdrag regnes også vannløp uten årssikker vannføring dersom det adskiller seg tydelig fra omgivelsene. Sidevassdrag er også en del av vassdraget.



## *Kunnskapsgrunnlag*

Kunnskapsgrunnlaget i foreliggende sak er primært knyttet til de forhold som NTE Energi har omtalt og simulert i sin anmodning. NVE har også gjort egne søk i Artskart og Naturbase den 20. januar 2025.

Sammen med mottatte høringsuttalelser, kjent kunnskap og vår egen erfaring mener vi kunnskapsgrunnlaget om tiltakets virkninger er tilfredsstillende, tatt i betraktning tiltakets omfang og risiko for skade, jf. naturmangfoldloven § 8.

## *Mulige skader og ulemper for allmenne interesser*

Bangsjøene har et totalt magasinivolum på 150 millioner m<sup>3</sup> og har et overflateareal på om lag 21 km<sup>2</sup>. Begge alternativene vil føre til en mindre justering av Bogna kraftverks slukeevne: Alternativ 1 vil føre til at kraftverket får redusert slukeevnen med 2,0 m<sup>3</sup>/s til 1,5 m<sup>3</sup>/s, mens alternativ 2 vil øke slukeevnen med 1,65 m<sup>3</sup>/s.

Vannet overføres til Snåsavatnet. Snåsavatnet har ett noe større magasinivolum enn Bangsjøene, mens overflatearealet er 100 km<sup>2</sup> større. Begge magasinene som reguleringen påvirker har store magasinivolum. Endringen i overføring, som effektoppgraderingen vil medføre, vil i liten grad påvirke vannstandsendingene i magasinene. Simuleringene som ligger ved anmodningen, viser at de ulike alternativene vil medføre kun mindre endringer i magasinbruk og -fylling for de tre årene det er simulert for (2020 til 2022), sammenlignet med i dag.

Det er ikke et konsesjonskrav om å slippe minstevannføring ut fra Bangsjøene til Bogna i dag. For å oppnå en tilstrekkelig vannføring og senking av vanntemperaturen, slippes det vann fra Bangsjødammen til Bogna etter en privatrettslig avtale mellom NTE og Bogna elveeierlag. Konsesjonær skriver at endringen i Bogna kraftverk ikke vil påvirke dette vannslippet. Den vil heller ikke påvirke den konsesjonspålagte minstevannføringen ved Byafossen.

Høringspartene fremhevet ingen allmenne interesser knyttet til vassdraget som tiltaket ville medføre endring for.

NVE vurderer at de to skisserte alternativene ikke vil medføre noen ytterligere nevneverdige skader eller ulemper for allmenne interesser i vassdraget.

## *Naturmangfoldloven*

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 skal legges til grunn for utøving av offentlig myndighet, jf. § 7. Over har NVE vurdert at kunnskapsgrunnlaget er tilfredsstillende i denne saken, jf. § 8. Dermed kommer ikke føre-var-prinsippet i § 9 til anvendelse. NVE vurderer at tiltaket ikke er av en slik størrelse at det vil påvirke andre hensyn som de øvrige prinsippene i naturmangfoldloven skal sikre (§§ 10 til 12), og har derfor ikke vurdert de som relevante. Vi vurderer heller ikke at tiltaket vil komme i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. §§ 4 og 5.

## *Vannforskriften*

Ny aktivitet eller nye inngrep skal vurderes etter vannforskriften § 12. Den beskrevne endringen vil berøre vannforekomstene Bangsjøene (138-27184-L) og Snåsavatnet (128-930-L). Bangsjøene er sterkt modifisert, og har i dag moderat økologisk potensial, mens Snåsavatnet er naturlig og har moderat økologisk tilstand. De viktigste påvirkningene i Bangsjøene er vannkraftproduksjonen, mens det i Snåsavatnet er næringsforurensning, langtransportert forurensning og fremmede arter som er de største påvirkningsfaktorene. Miljømålet er godt økologisk potensial for Bangsjøene og god økologisk tilstand er miljømålet for Snåsavatnet. Begge sjøene skal nå miljømålet sitt i 2027.



Det planlagte inngrepet forventes ikke å forringe dagens tilstand vesentlig eller hindre at miljømålet kan nås i noen av de berørte vannforekomstene. NVE vurderer at en noe økt overføring fra Bangsjøene til Snåsavatn gjennom Bogna kraftverk ikke vil medføre nevneverdige endringer for vannforekomstene. Vannforskriften § 12 kommer derfor, etter vår vurdering, ikke til anvendelse i denne saken.

#### *Forholdet til vilkårsrevisjon*

Det er åpnet vilkårsrevisjon for Bognavassdraget (NVEs vedtak av 21. november 2019). NTE Energi skal levere revisjonsdokumentet til NVE innen 1. april 2025. NVE vurderer at miljøforbedringen i Bognavassdraget, som er målet med vilkårsrevisjonen, kan skje uavhengig av det tiltaket vi her tar stilling til. Derfor vurderer vi at sakene kan behandles separat.

### **NVEs konklusjon**

Samlet sett vurderer vi at den planlagte effektoppgraderingen av Bogna kraftverk ikke vil føre til nye ulemper eller skader for allmenne interesser av et slikt omfang at det utløser behov for konsesjon etter vassdragsreguleringsloven.

#### **Effektoppgraderingen er ikke konsesjonspliktig etter vassdragsreguleringsloven § 3.**

Vedtaket er gjort med hjemmel i vassdragsreguleringsloven § 4 og delegering til NVE fra Energidepartementet av 30. juni 2021.

NVEs konklusjon forutsetter at tiltaket gjennomføres i samsvar med framlagte opplysninger i brev datert 14. mars 2024. Dersom planene endres, må NVE vurdere konsesjonsplikt på nytt.

Dette vedtaket har en gyldighet på fem år. Dersom byggearbeidene ikke har startet før det har gått fem år må saken legges frem for NVE for ny vurdering.

Selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig, gjelder vannressursloven sine alminnelige regler om vassdrag. NVE henviser spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5 som pålegger at vassdragstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser.

### **Videre oppfølging**

Idriftsettelse av kraftverk skal meldes inn på skjema som finnes på <https://www.altinn.no/skjemaoversikt/norges-vassdrags--og-energidirektorat-nve/Melding-om-idriftsettelse-nye-vannkraftverk-eller-opprustings--og-utvidelsestiltak-i-eksisterende-kraftverk/>. Dette gjelder også opprusting og utvidelse av eksisterende anlegg.

Tiltakshaver må selv avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt som følge av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.

### **Øvrige merknader**

NVE har ikke vurdert om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå. Det er tiltakshavers eget ansvar å sørge for nødvendige avklaringer. Vi anbefaler at det tas kontakt med lokal områdekonsesjonær for slik avklaring.

Har kraftverket en merkeytelse over eller lik 100 kVA, gjør vi oppmerksom på krav om forbruksavgift på elektrisk kraft, se rundskriv om dette på [www.toll.no](http://www.toll.no). Rundskrivet kan også fås på nærmeste tollsted.



## Vedtaket kan påklages

Vedtaket kan klages på, se opplysninger om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Ylva Bencze Rørå  
fagleder

Håkon Berg Sundet  
fagleder

*Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner*

### **Mottakerliste:**

NTE ENERGI AS

### **Kopimottakerliste:**

STATNETT SF

Snåsa kommune

GRONG KOMMUNE

OVERHALLA KOMMUNE

Østre Namdal / Tjåehkere reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 10, Nord-Trøndelag

Skjækerfjell / Skæhkere reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 8, Nord-Trøndelag

Luru / Låarte reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 9, Nord-Trøndelag

Trøndelag fylkeskommune

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

TENSIO AS

TENSIO TN AS

STEINKJER KOMMUNE



## Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Skrive hvilket vedtak du klager på.</li><li>• Skrive hvilket resultat du ønsker.</li><li>• Opplyse om du klager innenfor fristen.</li><li>• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen.</li></ul> <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er <a href="mailto:nve@nve.no">nve@nve.no</a>.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

*Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.*